

244

AMI A RÉGI ÓBUDÁBÓL MEGMARAD

Skanzenek a betontengerben

Ősrégi templom a történelmi Fő tér alatt

Kialakulnak a három óbudai skanzen körvonalai. A III. kerület központjában évek óta folyik a rekonstrukció: az évszázados, többnyire földszintes házakat 10 emeletes betonkolosszusok váltják fel. Az újjáépítés kezdetekor a főváros vezetői elhatározták, hogy három kis tömbben emlékeztetőül meg-hagyják a régi épületeket.

Ma már csaknem bezárult az új lakóházak gyűrűje a rezervátum körül. A LAKÓ-TERV mérnökei eleve úgy készítették a terveket, hogy a magas házak alkalmazkodjanak, idomuljanak a tegnapelőtti Óbuda hírmondóihoz. A Mókus utca, Goldberger gyár, Fényes Adolf utca és Dugonits tér által határolt területen mintegy 10–15 összeépült, egymásba fonódó régi házikó áll. Megmenekült a lebontástól többek között a Lajos utca 158. alatti műemlék ház: a közép-korban építették, s a régészek most kutatják, hogy kereskedőháznak épült-e avagy kolostornak. Megmarad az a ház is, ahol Krúdy Gyula életének utolsó három évében lakott, s az író egyik törzshelye, a Mókus utcai hírneves Híd étterem, ahol az étlap egyik specialitása, a Krúdy-pecsenye őrsi emléket. A szomszédban az egész Fő tér skanzen lesz: meg-hagyták a körülötte levő házakat. Akad itt még a XVI. századból való is. Védelmet kapott a XVIII. század derekán épített barokk Zichy-kastély is. A Fő tér alatt egyébként ősrégi templom maradványai várnak a feltárára. A harmadik rezervátum az előbbi kettőtől északra fekvő selyemgombolyító — ipari műemlék — épülettömbje körül alakul majd ki.

A Fővárosi Tanács műemlékfelügyelőségén elmondták: a szakemberek már hozzákezdtek a megmaradt házak részletes feltérképezéséhez, megvizsgálásához és hamarosan tanulmánytervet készítenek a múltat idéző épületek felhasználására. Jelenleg ugyanis 107 család lakik még ezekben a házakban rendkívül mostoha körülmények között. Ők jártak póru. Akiik feje fölül lebontották a régi házat, már összkomfortos, új lakásokban laknak. Ezen a területen viszont a minimális komfort is nagy luxusnak számít. Már eddig is készítették tervjavaslatot a skanzenek felhasználásáról, s eszerint mindenkit elköltöztetnének innen, idegenforgalmi központtá építenék ki e területeket. A javaslat felülvizsgálata során azonban kiderült, hogy a vendéglátóhelyek és üzletek kialakítása rendkívül költséges, márcsak azért is, mert előbb szinte valamennyi házat fel kellene újítani, jelenleg roska-doznak.

Ezért most új elképzeléssel foglalkoznak. Eszerint több házban is meghagynák a lakókat, s csak egyes épületeket kapna meg az idegenforgalom. A kerületi tanács egyébként azon az állásponton van, hogy biztosítani kell a modern lakásviszonyokat, az összkomfortot azok számára is, akik megmaradnak a skanzenek lakóinak! A döntést várhatóan még az idén kimondja a Fővárosi Tanács, és jövőre megkezdődik a jó néhány évig eltartó helyreállítás.

Czippán György